

The logo for SORAPS features the word "SORAPS" in a bold, sans-serif font. The letters "S", "O", "R", and "A" are white, while "P", "S", and "S" are orange. The text is set against a dark blue rectangular background. To the left of this background is a vertical bar with an orange top half and a dark blue bottom half. To the right is a horizontal bar with an orange top half and a dark blue bottom half.

SORAPS

Study of religions
against prejudices
and stereotypes

Guide til at undervise om religion(er) i klasseværelset

Intellektuelt Output 2, Unit II

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Version No.	Author, institution	Date/Last Update
1	Mette Horstmann Nøddeskou (University of Southern Denmark)	11/11/2018
2	Mette Horstmann Nøddeskou (University of Southern Denmark)	01/05/2019

1. Guide til at undervise om religion(er) i klasseværelset

1.1. Hvad er religion?

Religionsundervisningen er afhængig af forståelsen af religion, og forståelsen af religion er forankret i erkendelsen af, at religion aldrig kan opfattes som en enkelt ting.

Religioner manifesterer sig på mange forskellige måder: i bøger, bygninger, kunst, mad, tøj, handlinger, fortællinger mv. Først og fremmest skal der her lægges fokus på, at religion (og religioner) skabes af mennesker. Mange og meget forskellige mennesker.

Religion - i den grad man overhovedet kan tale om det i entallet - er et forskelligartet og tvetydigt fænomen, og det lader sig ikke let ud til en formel på trods af mange års forsøg. Religion er, hvad det bliver gjort til at være - af religiøse og ikke-religiøse mennesker, politikere og forskere.

Skal en definition i overensstemmelse med den akademiske tilgang til studiet af religion forsøges, kunne den være i stil med følgende: "Religion er et kulturelt undersystem, der adskiller sig fra andre kulturelle systemer ved at indeholde en henvisning til en postuleret overnaturlig magt, hvis eksistens hverken kan falsificeres eller verificeres.

Det er afgørende at være opmærksom på mere eller mindre åbenlyse problemer med religionsdefinitioner (dennes inklusiv). Sådanne problemer kunne udgøres af påvirkning fra specifikke religiøse og teologiske forestillinger om religion, f.eks. teistiske eller endog monoteistiske forestillinger eller forestillinger, der fremstiller 'religion' som noget negativt i forhold til 'spiritualitet', eller som noget positivt i forhold til noget fordømt som 'sekt'. Du kan læse mere om f.eks. 'den protestantiske prototype' under 2: *Diskussion af de vigtigste stereotyper på begrebet religion 'i sig selv'*.

Mere information kan også findes her:

- [De store spørgsmål om religion](#)

1.2. Insider og Outsider

I den anbefalede religionsvidenskabelige tilgang til religion er det vigtigt at være opmærksom på sondringen mellem insiderens (emic) synspunkt (de religiøse personer eller tilbedere) og outsiderens (etic) synspunkt (akademikeren eller forskeren).

En sådan sondring er vigtig, fordi religionsstudiet kræver, at alle religioner og religiøse fænomener kan analyseres og sammenlignes neutralt og upartisk.

Mange forskere forsøger at give omhyggelige beskrivelser og forstå, hvordan insiderne udtrykker sig og opfatter aspekterne af deres verdener. Forskere skal dog også ideelt set gå videre og analysere, fortolke eller forklare religion med andre begreber og på andre måder end insiderne ønsker eller kan

gøre. Religionsforskning skal analysere og forklare religion med hensyn til mere generelle teorier om mennesker og samfund og også i lyset af kendskabet til andre religioner og religiøse fænomener.

Mere information kan findes her:

- [Religionsvidenskabens historie og tilgange](#)

1.3. Det videnskabelige studie af religion

Det videnskabelige (eller akademiske) studie af religion anser og skildrer religion som en dynamisk, historisk og gruppe- såvel som individuelt fænomen. Det søger at underkaste religion og religiøse aspekter for en analytisk, kritisk, pluralistisk og komparativ undersøgelse. Dette er vigtigt at understrege i en klasseværelsessituation.

"Analytisk" og "kritisk" i ovennævnte afsnit angiver, at religionerne og forestillingen om religion studeres, fortolkes og forklares i en historisk og kulturel sammenhæng. Religiøse udsagn, tekster, institutioner mv. accepteres ikke bare uden videre som de er, men bliver underkastet samme undersøgelse som enhver anden erklæring, tekst eller institution ville blive.

"Pluralistisk" og "komparativ" betyder, at den videnskabelige undersøgelse af religion i princippet undersøger alle religioner. Det antages ikke, at én religion er mere sand end andre. Studierne baseres ikke på en religions forståelse af sig selv eller på deres ide om, hvad sand religion er. Alle religioner bør behandles lige, både kvalitativt og metodisk.

Strukturelle dele af religioner såsom ritualer, myter, religiøse myndigheder, religiøse tekster og begreber om liv og død studeres sammenlignende. Sammenligninger bruges ikke kun til at genkende lighederne, men lige så meget til at notere forskelle, der f.eks. kan skyldes ulige historiske og kulturelle sammenhænge.

En af de første religiøse forskere, filologen og orientalsk Max Müller (1823-1900), er berømt for ordene: "Den der kun kender én, kender ingen" ("He who know sone, knows none") - hvilket betyder, at man altid er begrænset af de kategorier og synspunkt, der eksisterer i ens egen kultur, og at man derfor bør kende og studere mere end bare én religion for at forstå nogen af dem overhovedet.

Mere information kan findes på:

- [Introduktion til Religionsstudier: Emner og tilgange](#)

Følg [dette link](#) og tryk på knappen 'For Teachers' eller 'Reflective questions' i det øverste højre hjørne for at finde kommentarer til didaktik, spørgsmål og øvelser til de studerende.